

UNIVERSITETET I OSLO

ØKONOMISK INSTITUTT

Eksamen i: **ECON1210 – Forbruker, bedrift og marked**

Exam: ECON1210 - Consumer behavior, firm behavior and markets

Eksamensdag: Fredag 23. november 2007 **Sensur kunngjøres: Fredag 14. desember -07**
Date of exam: Friday, November 23, 2007 Grades will be given: Friday, December 14, -07

Tid for eksamen: kl. 14:30 – 17:30

Time for exam: 02:30 p.m. – 05:30 p.m.

Oppgavesettet er på 2 sider

The problem set covers 2 pages

English version on page 2

Tillatte hjelpemidler:

- Ingen tillatte hjelpemidler

Resources allowed:

- *No resources allowed*

Eksamen blir vurdert etter ECTS-skalaen. A-F, der A er beste karakter og E er dårligste ståkarakter. F er ikke bestått.

The grades given: A-F, with A as the best and E as the weakest passing grade. F is fail.

I de senere år har reformer av pensjonsordningene vært et sentralt tema i samfunnsdebatten.

- A. Forklar hva vi mener med inntekt, forbruk og sparing. Hva er sammenhengen mellom dem? Forklar også hva vi mener med rente og diskontering.
- B. Vi ser på en konsument over to perioder, der vi kan fortolke periode 1 som nåtid og periode 2 som fremtiden. Konsumenten mottar inntekt i hver periode. I periode 1 kan konsumenten plassere eller låne så mye penger han eller hun vil til en gitt rentesats (alle lån må tilbakebetales i periode 2). Beskriv valgmulighetene til konsumenten og illustrér disse i en figur. Diskutér hvordan vi kan analysere konsumentens valg av forbruk over de to periodene. Klargjør forutsetningene for analysen.
- C. Hvordan avhenger konsumentens valg av (i) inntekten i periode 1, (ii) inntekten i periode 2 og (iii) rentesatsen? Avhenger resultatene av om konsumenten har positiv eller negativ sparing i periode 1?
- D. Konsumenten er medlem av en offentlig pensjonsordning. Ordningen går ut på at personer under en viss alder får sin inntekt beskattet, mens personer over denne aldersgrensen får utbetalt pensjon i henhold til sine skatteinnbetalinger (med renter). Hva er betydningen av et slikt pensjonssystem for analysen av konsumentens tilpasning ovenfor? Hvordan vil endringer i pensjonsordningen påvirke tilpasningen? Spiller det noen rolle om konsumenten er under pensjonsalder eller allerede er pensjonist når endringene inntreffer? Diskutér resultatene i lys av den pågående debatt om pensjonsordninger.

ENGLISH VERSION

In recent years, reforms of pension systems have been a central theme in public discussions.

- A. Explain what we mean by income, consumption and saving. What is the relation between them? Explain also what we mean by interest and discounting.
- B. We consider a consumer over two periods, where we can interpret Period 1 as the present and Period 2 as the future. The consumer receives income in each period. In Period 1, the consumer may place or borrow as much money as he or she wants at a given interest rate (all loans must be repaid in Period 2). Explain the choice possibilities of the consumer and illustrate these in a figure. Discuss how we may analyse the consumer's choice of consumption over the two periods. Clarify the assumptions of the analysis.
- C. How does the consumer's choice depend on (i) income in Period 1, (ii) income in Period 2 and (iii) the interest rate? Do the results depend on whether the consumer has positive or negative savings after Period 1?
- D. The consumer is a member of a public pension system. The system implies that persons below a certain age have their income taxed, while persons above the age limit get a pension according to their tax payments (with interest). What is the impact of such a pension system on the above analysis of the consumer's choice? How will changes to the pension system affect choices? Does it matter whether the consumer is currently below the pension age or already a pensioner when changes take place? Discuss the results in light of the ongoing debate on pensions systems.